

РЕШЕНИЕ

№.....

гр.София, 07.05.2012год.

Софийски Районен Съд, I Гражданско отделение, 34 състав в открито заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди и дванадесета година в състав:

РАЙОНЕН СЪДИЯ: МАРГАРИТА АПОСТОЛОВА

При участието на секретаря Н.Вьонг като разгледа докладваното от съдия М.Апостолова, гр.дело №26494 по описа за 2011год, за да се произнесе взе предвид следното:

Образувано е по предявени от Георги Асенов Георгиев срещу „Юробанк и Еф Джи България“ АД, обективно съединени искиове с пр.кв.чл.55, ал.1, пр.1 от ЗЗД, с които се претендира сумата от 3428.92евро, представляваща разликата между предварително уговорени и реално заплатени анюитетни вноски по договор за кредит от 29.12.2006год., както и 80.00евро, представляваща надплатена годишна такса за управление на кредита за периода от 2008год. до 2011год./по 20.00евро за всяка година/, ведно със законната лихва от датата на исковата молба до окончателното изплащане на вземането.

Релевират се доводи, че между страните е сключен договор за кредит за покупка и довършване на недвижим имот, по силата на който са уговорени условията по предоставения заем в размер на 82 000 евро. Въпреки несъгласието на ищеца с част от договорните клаузи, а именно: чл.3 (1), чл.3 (5), чл.6. (3) и чл. 12 от Договора е отказано предоговаряне на същите. Месечната анюитетна вноска е определена на 1538.40 евро, изрично посочена в чл. 6, ал. 1 от Договора със срок на погасяване 300 /месеца/. Впоследствие неколккратно ответника е увеличил месечната погасителна вноска по кредита, с мотив за увеличение на лихвения процент. Въпреки несъгласието на ищеца последния заплащал едностранно променените суми от страна на ответника под страх от иницииране на производство чл. 417 от ГПК. Поддържа, че разликата между действително договорената и платена реално цена, предмет на настоящото производство е недължимо платена, тъй като се основава на недействителни клаузи от сключения договор даващи право на ответника да коригира погасителните вноски. Същите са обективирани в следните текстове:

Чл.3.(1) „за усвоения кредит КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛЯТ дължи на БАНКАТА годишна лихва в размер на сбора на Базовия лихвен процент на БПБ АД за жилищни кредити в евро /БЛП/, валиден за съответния период на начисляване на лихвата плюс договорна надбавка 0.2 (нула цяло и две десети) пункта. Към момента на сключване на настоящия договор БЛП на БПБ АД за жилищни кредити в евро е в размер на 6% (шест) процента“.

Чл.3. (5) „Делегацията БЛН на БПБ за евро не подлежи на договаряне и промените в него стават незабавно задължителни за страните. БАНКАТА уведомява КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛЯ за новия размер на БЛН за евро и датата, от която той е в сила, чрез обявяването им на видно място в банковите салони. Договорените в настоящия договор надбавки не се променят“.

Чл.6.(3) „В случай, че по време на действието на настоящия договор БАНКАТА промени Базовия лихвен процент на БПБ АД за жилищни кредити в евро, размерът на погасителните вноски, определени в алинея 1 се променят автоматично, в съответствие с промяната, за което КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛЯТ, с подписването на настоящия договор, дава своето неотменяемо и безусловно съгласие“.

Чл.12. „БАНКАТА запазва правото си по време на действие на настоящия договор да променя Тарифата за условията, лихвите, таксите и комисионните, които БПБ АД прилага при операциите-си. Измененията в Тарифата влизат в сила от деня на приемането им от

Изложените по-горе текстове са нищожни поради противоречие със закона-Закона за защита на потребителите/Директива 93/13/ЕИО.

Съобразно изложеното предвид плашане извършено на основание недействителни клаузи от договора моли исквата претенция да бъде уважена. Претендира разноски.

Ответникът- „Юробанк и Еф Джи България“ АД в срока за отговор по реда на чл.131 от ГПК оспорва исквата молба. Поддържа, че не са изложени доводи за нищожност на клаузата на чл.3, ал.1 от договора, тъй като страните са договорили по взаимно съгласие дължимата от страна на кредитополучателя възнаградителна лихва на Банката изразена като годишен лихвен процент, както и методиката на нейното изчисляване. Не са изложени и доводи за нищожност на клаузата на чл.12 от договора, която регламентира субсидираното приложение на тарифата на банката към отношенията между страните. Т.е предметът на спора е концентриран относно чл.3, ал.5 и чл.6, ал.3 от договора, които от своя страна отразяват договорения и приет от страните по взаимно съгласие ред за промяна на дължимата от кредитополучателя лихва за отпуснатите от банката средства. Възраженията за нищожност във връзка с противоречие с чл.143, т.3, 143, т.10, 143, т.12 са неоснователни, доколкото цитираните клаузи от договора нямат характер на неравноправни такива, а освен това следва да се приемат за индивидуално уговорени между страните. Приложима е разпоредбата на чл.144, ал.2, т.1 от ЗЗП, която сочи на правомерно едностранна промяна на лихвен процент без предизвестие, както и други разходи, свързани с предоставяне на финансови услуги, ако потребителите са уведомени за това и могат да прекратят договора незабавно.

Съобразно изложеното заявява становище за неоснователност на исквата претенция като моли същата да бъде отхвърлена. Претендира разноски.

При така изложеното след като обсъди доказателствата по делото съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Видно от договор за кредит за покупка и довършване на недвижим имот НЛ 18262 от 29.12.2006год. между „Българска пощенска

банка" АД/Банката/, и Георги Асенов Георгиев, в качеството на кредитополучател е постигнато съглашение за предоставяне на кредит в размер на 82000евро за покупка на недвижим имот- Апартамент № 16, находящ се в гр. София, Столична община — район Слатина, в жилищна сграда на ул. „Попова шапка"№ 72 на VI етаж като съгласно чл.3 от договора кредитополучателя се задължил да върне ползвания кредит, заедно с дължимите лихви, равняващи се на сбора на Базовия лихвен процент на банката плюс договорна надбавка 0.2 пункта като към датата на сключване на договора БЛП на БПБ АД за жилищни кредити в евро е в размер на 6% процента и при сроковете и условията на договора. Посочено, е че БЛП на БПБ за евро не подлежи на договаряне и промените в него стават незабавно задължителни за страните. БАНКАТА уведомява КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛЯ за новия размер на БЛП за евро и датата, от която той е в сила, чрез обявяването на видно място в банковите салони. В чл.2, ал.1, т.1 и т.2 от договора са посочени сроковете и условията на усвояване на отпуснатия кредит. Съобразно чл.5 от договора крайния срок за погасяване на задължението е 300 месеца, считано от датата на откриване на заемната сметка по кредита. Кредитополучателя погасява кредита на равни вноски в размер на 538.40евро съгласно чл.6, ал.1 като при промяна на БЛП от банката размерът на погасителните вноски се променя автоматично, за което кредитополучателя дава своето неотменяемо и безусловно съгласие.

Не е спорно между страните, че отпуснатия кредит е усвоен от ищеца, във връзка със договор за покупко-продажба на недвижим имот обективиран в НА №42, том II, рег.№8093, дело №208 от 29.12.2006год., както и че за обезпечаване на кредита е учредена договорна ипотека върху прехвърления имот на ищеца-НА №43, рег.№8094, дело №209 от 29.12.2006год.

По делото е изслушана съдебно- счетоводна експертиза, заключението по която неоспорено от страните и прието от съда следва да бъде кредитирано като компетентно и безпристрастно изготвено, от което се установява, че размерът на сумите, които са надплатени над първоначално договорената месечна ануитетна вноска е 3437.10евро за периода от 28.11.2007 до 28.05.2011год. като първоначално вноската е променена на 555.86евро, впоследствие на 573.07евро, 598.26евро и до крайния срок на експертизата е платима в размер на 636.76евро. Съгласно експертното становище размерът на надплатените суми, представляващи годишна такса за управление на кредита е 1.18евро.

С решение №61 от 01.11.2007год. на СГС Ф.Д.№10646/1991год. е видна вписана промяна в наименованието на кредитора от Българска пощенска банка АД в „Юробанк и еф джи България" АД.

При така изложената фактическа обстановка съда достига до следните правни изводи:

Предявена и искова претенция с пр.кв.чл.55, ал.1 пр.1 от ЗЗД-за връщане на дадено без основание.

Предпоставките на фактическия състав на посочената норма включват установяване на извършено плащане на процесната сума, както и липсата на основание за извършената престация, които съобразно

правилата за разпределение на доказателствената тежест съобразно чл.154 от ГПК са за ищцовата страна.

В тежест на ответника по делото е да установи правоизключващите, факти за спорното материално право- наличие на основание за извършената от ищеца престация поради валидно възникналото и обвързващо последния договорно задължение.

За безспорно между страните е установено наличието на договорно правоотношение по сключен договор за банков кредит, обезпечен с ипотека върху собствения на ищеца апартамент , с който договор ответникът е предоставил на ищеца кредит в размер на общо 82 000евро, усвоен от ищеца, при лихва в размер на базовия лихвен процент, който към сключване на договора е годишно 6%, отделно и годишна надбавка от 0,2 пункта, като кредита е следвало да се погаси за 300 месеца при месечна аниотетна вноска от 538.40евро, както и че за периода от 28.11.2007г. до 28.05.2011г. е платено в повече от така уговорените месечни вноски в размер на общо 3437.10евро.

По възраженията за нищожност на спорните клаузи:

Чл.3.(1) „за усвоения кредит КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛЯТ дължи на БАНКАТА годишна лихва в размер на сбора на Базовия лихвен процент на БПБ АД за жилищни кредити в евро /БЛП/, валиден за съответния период на начисляване на лихвата плюс договорна надбавка 0.2 (нула цяло и две десети) пункта. Към момента на сключване на настоящия договор БЛП на БПБ АД за жилищни кредити в евро е в размер на 6% (шест) процента”.

Чл.3, (5) „Действащият БЛП на БПБ за евро не подлежи на договаряне и промените в него стават незабавно задължителни за страните. БАНКАТА уведомява КРЕДИТОПЛОУЧАТЕЛЯ за новия размер на БЛП за евро и датата, от която той е в сила, чрез обявяването им на видно място в банковите салони. Договорените в настоящия договор надбавки не се променят”.

Чл.6.(3) „В случай, че по време на действието на настоящия договор БАНКАТА промени Базовия лихвен процент на БПБ АД за жилищни кредити в евро, размерът на погасителните вноски, определени в алинея 1 се променят автоматично, в съответствие с промяната, за което КРЕДИТОПОУЧАТЕЛЯТ, с подписването на настоящия договор, дава своето неотменяемо и безусловно съгласие”.

Чл.12. „БАНКАТА запазва правото си по време на действие на настоящия договор да променя Тарифата за условията, лихвите, таксите и комисионните, които БПБ АД прилага при операцията си. Измененията в Тарифата влизат в сила от деня на приемането им от компетентните банкови органи и са задължителни за страните по настоящия договор.

Съгласно разпоредбата на чл. 143 от Закона за защита на потребителите (ЗЗП), неравноправна клауза в договор, сключен с потребител, е всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя, като примерно са посочени някои неравноправни клаузи. Същите съобразно разпоредбата на чл. 146, ал.1 от ЗЗП са нищожни, с изключение на тези,

които са индивидуално уговорени, а предвид ал.(2) на визириания текст не са индивидуално уговорени клаузите, които са били изготвени предварително и поради това потребителят не е имал възможност да влияе върху съдържанието им, особено в случаите на договор при общи условия. В процесната хипотеза спорните клаузи от договора, съдят намира да не са индивидуално уговорени, макар и да не са част от раздел ОУ. От ответника, чиято е доказателствената тежест съобразно чл. 146, ал.4 от ЗПП не са ангажирани доказателства в този смисъл.

Предвид горното и доколкото настоящия състав приема, че спорните клаузи не са индивидуално уговорени, то следва да извърши преценка дали същите са неравноправни по смисъла на чл.143 от ЗПП, респективно нищожни на осн.чл.146, ал.1.

Договора за банков кредит е финансова услуга по смисъла на чл. 144 от ЗПП вр. с § 13, т.12 , буква „б“ от ДР на ЗПП, съгласно който "финансова услуга" е всяка услуга, свързана с дейността на кредитни институции, застрахователни компании и инвестиционни фирми, като отпускане на кредит, в т.ч. потребителски кредит или кредит, обезпечен с ипотека. Съществен елемент от договора за кредит е размера на лихвата по този кредит. Същата представлява цената на услугата, предоставена от банката. По отношение на процесния договор съдят приема, че спорните четири клаузи са неравноправни на основание хипотезата предвидена в чл. 143, ал.1, т. 10 от ЗПП. Съгласно тази разпоредба неравноправна клауза е тази, която позволява на търговеца или доставчика да променя едностранно условията на договора въз основа на непредвидено в него основание. В случая клаузата на чл. 3, ал.5 от договора сочи категорично на невъзможността да се договаря размерът на БЛП на банката като всяка промяна на същия става незабавно задължителна за страните. Обусловеността на клаузата с фактическия състав на чл. 143, т.10 от ЗПП, е именно възможността за промяна от страна на банката на лихвен процент при непредвидени в договора основания. С оглед цитираното по-горе съдържание на спорния текст няма друг обоснован извод освен възможността ответника да променя БЛП без да се сочи каквото и да било основание. Т.е. при така изложеното се навежда на извод, че изцяло във властта на банката е да прецени наличието на причина, основание за промяна на базовия лихвен процент, което води до съществено неравновесие между правата и задълженията на потребителя и банката, поради което и същата е неравноправна. Предвид горното налице е неравноправна клауза съгласно чл.143, т.10 от ЗПП.

Не е налице изключението на чл.144, ал.2 от ЗПП, съгласно който текст (2) Разпоредбата на чл. 143, т. 10 не се прилага за клаузи, при които доставчикът на финансови услуги си запазва правото при наличие на основателна причина да промени без предизвестие лихвен процент, дължим от потребителя или на потребителя, или стойността на всички други разходи, свързани с финансовите услуги, при условие че доставчикът на финансовата услуга е поел задължение да уведоми за прекратяването другата страна/страни по договора в 7-дневен срок и другата страна/страни по договора има правото незабавно да прекрати договора. На първо място в договора въобще не се сочат причини за промяна на БЛП още по-малко

основателни. На второ място дори да се допусне, че промяната на цената на услугата е вледетнише основателна причина, то не е предвидена договорна възможност ищеца да прекрати договора именно на това основание.

На самостоятелно основание спорните клаузи съдът намира да са неравноправни и съобразно разпоредбата на чл.143, т.12 от ЗПП, съгласно която неравноправна клауза е тази, която дава право на търговеца или доставчика да увеличава цената, без потребителят да има право в тези случаи да се откаже от договора, ако окончателно определената цена е значително завишена в сравнение с цената, уговорена при сключването на договора. По делото се установи, че с промяната на базовия лихвен процент, цената на услугата, тоест лихвата която ще се плаща, за срока на договора се завишава многократно като същата е в размер на около 1176евро-годишно. При така установеното съдът приема, че е налице значително завишаване на цената в сравнение с цената, уговорена при сключването на договора. Установява се и че за потребителят не е предвидена нарочна възможност при такава хипотеза да се откаже от договора за кредит. Т.е. така изложеното е в съответствие с условието на чл. 143, т.12, предл. 2 от ЗПП.

Съгласно разпоредбата на чл. 144, ал.3, т.1 от ЗПП разпоредбите на чл. 143, т. 7, 10 и 12 от ЗПП не се прилагат по отношение на сделките с ценни книжа, финансови инструменти и други стоки или услуги, чиято цена е свързана с колебанията/измененията на борсовия курс или индекс или с размера на лихвения процент на финансовия пазар, които са извън контрола на търговеца или доставчика на финансови услуги. Т.е. следва се приеме, че възможността на банката да променя лихвения процент като възможност посочена в договора за кредит не би била неравноправна само при наличие на посочените в хипотезата на чл. 144, ал. 3 от ЗПП условия, за наличието на които от ответника не са ангажирани доказателства.

Действително доколкото се касае до наличието на дългосрочен финансов риск, то би следвало да има възможност за индексирание на цената по договора, но съобразно правилата на чл.144, ал.(4) на ЗПП или при условие, че клаузите са законсъобразни и методът за промяна на цените е описан подробно и ясно в договора.

С оглед на гореизложеното съдът приема, че процесните клаузи са неравноправни и като такива нищожни, поради което платеното в повече от първоначално договореното се явява платено без основание и подлежи на връщане. Съобразно заключението на ССЧЕ платеното в повече е в размер на 3437.10евро за периода от 28.11.2007 до 28.05.2011год., или исквата претенция следва да бъде уважена изцяло.

Съгласно експертното становище размерът на надплатените суми, представляващи годишна такса за управление на кредита е 1.18евро., съобразно който искът следва да бъде уважен и отхвърлен за горницата до пълния предявен размер като неоснователен.

Съобразно основателността на главната исква претенция основателно е и вземането за законната лихва от датата на исквата молба до изплащане на вземането.

Предвид изхода от спора, на основание чл.78, ал.1 от ГПК на ишени се дължат разноски, които съобразно уважената част от иска, съдът намира за доказани в размер на 2035.30лв.

На осн.чл.78, ал.3 от ГПК съобразно отхвърлената част от исковата претенция на ответника се дължат разноски, които съдът намира за доказани в размер на 93,87лв.-адвокатско възнаграждение.

Мотивиран от изложеното Софийски районен съд

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА „Юробанк и Еф Джи България“ АД, с ЕИК 000694749, със седалище и адрес гр.София, бул.”Цар Освободител”№14 да заплати на Георги Асенов Георгиев, с ЕГН [REDACTED], с адрес гр.София, [REDACTED] по предявените искове с пр.кв.чл.55, ал.1, пр.1 от ЗЗД, сумата от 3428.92евро, представляваща разликата между предварително уговорени и реално заплатени анюитетни вноски по договор за кредит от 29.12.2006год., както и 1.18евро, представляваща надплатена годишна такса за управление на кредита за периода от 2008год. до 2011год., ведно със законната лихва от датата на исковата молба-20.06.2011год. до окончателното изплащане на вземането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска с пр.кв.чл.55, ал.1, пр.1 от ЗЗД за сумата над 1.18евро до пълния предявен размер от 80.00евро, представляваща надплатена годишна такса за управление на кредита за периода от 2008год. до 2011год. като неоснователен.

ОСЪЖДА „Юробанк и Еф Джи България“ АД, да заплати на Георги Асенов Георгиев на осн.чл.78, ал.1 от ГПК сума в размер на 2035.30лв.-разноски по делото.

ОСЪЖДА Георги Асенов Георгиев да заплати на „Юробанк и Еф Джи България“ АД, на осн.чл.78, ал.3 от ГПК сума в размер на 93,87лв.-разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред СГС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

РАЙОНЕН СЪДИЯ: